

УКРАЇНА
Чернівецька міська рада
Управління освіти

вул. Героїв Майдану, 176, м. Чернівці, 58029, тел./факс (0372) 53-30-87
E-mail: osvitacv@gmail.com сайт: osvita.cv.ua Код ЄДРПОУ №02147345

Керівникам закладів освіти
Чернівецької МТГ

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2025 №1/16510-25, листа Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 03.09.2025 №2059, управління освіти Чернівецької міської ради інформує про наступне.

У 2019 році Україна приєдналася до Декларації про безпеку шкіл (Safe Schools Declaration) і стала сотою країною, що підтримала положення цього документа.

Декларація містить низку зобов'язань для попередження і реагування на напади та використання закладів освіти у військових цілях у період збройного конфлікту.

Важливо зауважити, що країни-підписанти Декларації – це як держави, на території яких немає військових конфліктів, так і ті, де має місце збройна агресія. Важливим аспектом приєднання до Декларації є відновлення освітньої інфраструктури, забезпечення психологічної реабілітації учнів, батьків і вчителів, сприяння проведенню тренінгів з безпеки та охорони здоров'я тощо.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2021 року № 898 затверджено план заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл (далі – План заходів), що створило умови для забезпечення права на освіту та формування безпечного освітнього середовища у період збройного конфлікту на сході України.

Ураховуючи вищезазначене та з метою належного виконання пункту 7 Плану заходів просимо забезпечити інформування щодо вимог Декларації про безпеку шкіл та проведення просвітницьких заходів, зокрема вікторин, конкурсів тощо щодо положень Декларації (рекомендації додаються).

Інформацію про проведені заходи у закладах освіти надіслати на електронну адресу: school.buk.oda@gmail.com до **01.12.2025**.

Додатки: на 4 арк.

Начальник управління

Ірина ТКАЧУК

Шевчук Надія
53-63-17

Додаток до листа
управління освіти ЧМР

**Рекомендації щодо проведення просвітницьких заходів з питань
Декларації про безпеку шкіл**

Мета: формування у свідомості учасників освітнього процесу (учнів, педагогів, батьків) культури безпеки та обізнаності щодо положень Декларації про безпеку шкіл, а також механізмів захисту освітніх установ в умовах збройного конфлікту.

Цільова аудиторія: учні 1-11 класів, педагогічні працівники, батьки, керівники закладів освіти.

Термін реалізації: вересень - листопад 2025 року

Заходи:

Назва заходу: тематичні інформаційні години «Право на освіту в умовах конфлікту»

- **Опис:** проведення класними керівниками та педагогами-організаторами інтерактивних занять для учнів початкової, середньої та старшої школи.

- **Ціль:** ознайомлення учнів з їхніми правами, що гарантуються Декларацією, та формування розуміння важливості безперервної освіти.

- **Очікувані результати:** Підвищення рівня правової обізнаності учнів, зниження психологічного тиску, пов'язаного з військовими діями.

- **Назва заходу:** вікторина «Безпечна школа – наша відповідальність»

- **Опис:** організація онлайн-вікторини з використанням платформ типу Kahoot! або Quizizz для учнів 8-11 класів.

- **Ціль:** перевірка знань про основні положення Декларації та заохочення до самостійного вивчення матеріалів.

- **Очікувані результати:** активізація пізнавального інтересу учнів, виявлення рівня засвоєння інформації.

- **Назва заходу:** конкурс творчих робіт «Освіта без перешкод»

- **Опис:** конкурс для учнів усіх вікових груп, де вони можуть представити власне бачення безпечного освітнього простору у вигляді малюнків, плакатів, есе, віршів або коротких відеороликів.

- **Ціль:** Розвиток творчих здібностей учнів, формування емоційної стійкості та позитивного сприйняття теми безпеки.

- **Формат:** Збір робіт в електронному або друкованому вигляді.

- **Очікувані результати:** Створення бази творчих матеріалів для подальшого використання у просвітницькій роботі, відзначення та нагородження учасників.

- **Назва заходу:** Семінари та тренінги для педагогів «Робота в умовах воєнного стану»

- **Опис:** проведення семінарів з психологами та фахівцями з безпеки, де будуть розглянуті методики надання першої психологічної допомоги, правила поведінки під час повітряних тривог, а також інтеграція питань безпеки у навчальні предмети.

- **Ціль:** підготовка педагогів до ефективної роботи в умовах воєнного стану та зміцнення їхньої ролі як захисників дітей.

- **Очікувані результати:** підвищення рівня кваліфікації педагогів, забезпечення стабільного освітнього процесу в будь-яких умовах.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО БЕЗПЕКУ ШКІЛ

Вплив збройних конфліктів на освіту породив цілий ряд гуманітарних та соціальних проблем. У всьому світі школи та університети зазнають бомбардувань, обстрілів та підпалів. Дітей, вчителів та викладачів вбивають, травмують, викрадають або безпідставно затримують. Крім того, сторони збройних конфліктів використовують освітні установи у якості баз, казарм або центрів затримання. Такі дії завдають шкоду учням, студентам та педагогічному персоналу, позбавляють величезну кількість дітей та студентів їх права на освіту, таким чином руйнуючи фундамент, на якому громади будують своє майбутнє. У багатьох країнах збройні конфлікти продовжують руйнувати не тільки шкільну інфраструктуру, але й надії та прагнення цілих поколінь.

Напади на освітні установи включають насильство проти учнів, студентів та працівників освітньої галузі. Напад та загрози нападу можуть спричинити серйозну і довготривалу шкоду окремим особам та цілим спільнотам. Це може призвести до зниження доступу до освіти. Функціонування освітніх установ може бути припинене, а педагогічний склад та студенти волітимуть триматися подалі від загрози власній безпеці. Напади на школи та університети використовуються для розпалювання нетерпимості, породжують відчуження, стають основою для майбутньої гендерної дискримінації, створюючи перешкоди для навчання дівчат; вони увічнюють конфлікт між спільнотами, обмежують культурне розмаїття, позбавляють людей академічних свобод та прав на створення асоціацій.

На противагу цьому, освітня система може допомогти захистити дітей та молодь від смерті, травм та експлуатації; пропонуючи чіткий розклад та стабільність, вона може полегшити психологічний вплив збройного конфлікту та забезпечити доступ до інших життєво важливих послуг. Чутлива до конфлікту освіта дозволяє уникнути конфронтації та сприяє зміцненню миру. Освіта є основоположним елементом розвитку та повної реалізації прав і свобод людини. Ми зробимо все можливе, щоб освітні установи стали безпечними.

Ми вітаємо ініціативи окремих держав заохочувати і захищати право на освіту, а також сприяти продовженню освіти в ситуаціях збройного конфлікту. Продовження освіти може забезпечити людей життєво важливою інформацією про здоров'я, а також рекомендаціями про конкретні ризики в суспільствах, що знаходяться у стані збройного конфлікту.

Ми високо оцінюємо роботу Ради Безпеки ООН з питання становища дітей в умовах збройних конфліктів і визнаємо важливість механізму моніторингу та звітності щодо грубих порушень прав дітей в умовах збройного конфлікту. Ми підкреслюємо важливість резолюції Ради Безпеки 1998 (2011) і 2143 (2014), яка, зокрема, закликає всі сторони збройного конфлікту утримуватися від дій, які перешкоджають доступу дітей до освіти, а також закликає держави-члени розглянути конкретні заходи щодо обмеження використання шкіл збройними силами та озброєними недержавними формуваннями із порушенням застосовних норм міжнародного права.

Ми вітаємо подальше формування Вказівок із захисту шкіл та університетів від використання у військових цілях під час збройного конфлікту. Вказівки не мають обов'язкової юридичної сили, вони є довільними керівними принципами, які не впливають на існуючі норми міжнародного права. Вони ґрунтуються на існуючому передовому досвіді і покликані забезпечити інструкції, що сприятимуть подальшому зниженню впливу збройних конфліктів на освіту. Ми вітаємо зусилля із розповсюдження цих керівних принципів і сприяння їх реалізації серед збройних сил, збройних угруповань та інших відповідних структур.

Ми підкреслюємо важливість, за будь-яких обставин, повної поваги до застосовних норм міжнародного права, зокрема, необхідності виконання відповідних зобов'язань, щоб покласти край безкарності. Визнаючи право на освіту та роль освіти у розвитку взаєморозуміння, терпимості і дружби між усіма народами; сповнені рішучості поступово на практиці посилювати захист цивільних осіб, зокрема дітей та молоді, у збройних конфліктах; готові спільно працювати для забезпечення безпечних шкіл для всіх; ми схвалюємо Вказівки із захисту шкіл та університетів від використання у військових цілях під час збройних конфліктів і маємо на меті:

- використовувати Вказівки і впроваджувати їх у внутрішню політику та робочі плани настільки глибоко, наскільки це буде можливо і доцільно;
- робити все можливе на національному рівні для збору достовірних даних про напади на освітні установи, про жертви нападів та про військове використання шкіл та університетів під час збройного конфлікту, у тому числі, через існуючі механізми моніторингу та звітності; для полегшення такого збору даних; і надання допомоги постраждалим без будь-якої дискримінації;
- проводити розслідування ймовірних порушень чинного національного та міжнародного права і, за необхідності, належним чином притягати винних до відповідальності;
- розвивати, приймати і сприяти чутливим до конфлікту підходам до освіти в міжнародних гуманітарних програмах та програмах розвитку, а також, за необхідності, на національному рівні;
- прагнути забезпечити продовження освіти під час збройного конфлікту, сприяти відновленню освітніх установ і, за можливості, міжнародного співробітництва та допомоги програмам із запобігання або протидії нападам на освіту, зокрема, реалізації цієї декларації;
- підтримувати зусилля Ради Безпеки ООН з питань становища дітей у збройних конфліктах, Спеціального представника Генерального секретаря ООН з питань дітей під час збройних конфліктів та інших відповідних органів ООН, організацій та установ;
- регулярно зустрічатися, запрошуючи відповідні міжнародні організації та громадянське суспільство, щоб оцінити впровадження цієї декларації і застосування Вказівок.